

Højinversion giver tab af unger

Af Ove Fuglsang Jensen

I brevduen nummer 25, havde Ad Schaerlaechens en artikel om en mystisk forsvinden af sine unger fra slaget ud i den blå luft. Hans beskrivelse passer perfekt til hvad det egentligt er der er grunden til dette, og det er en såkaldt **Højinversion!** Jeg vil ganske kort beskrive hvad en **Inversion** er, samt beskrive de to typer af Inversioner.

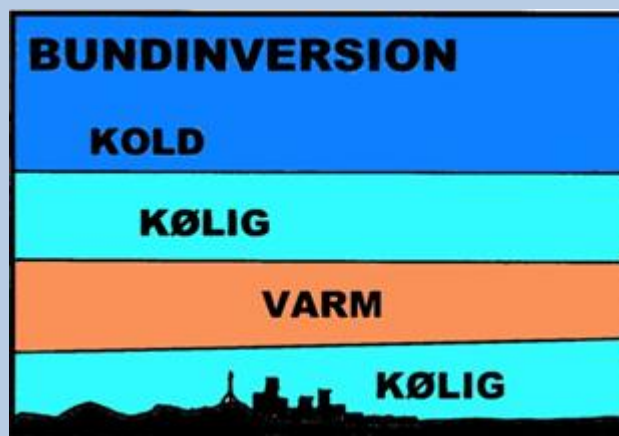
Hvad er en Inversion?

Temperaturen falder normalt i højden, men der findes vejr-situationer hvor temperaturen stiger i højden, og dette kaldes en **Inversion**. De luftlag hvor dette sker kaldes for **Inversionslag**, og navnet betyder "omvendt" = inverst, altså en omvendt temperaturfordeling.

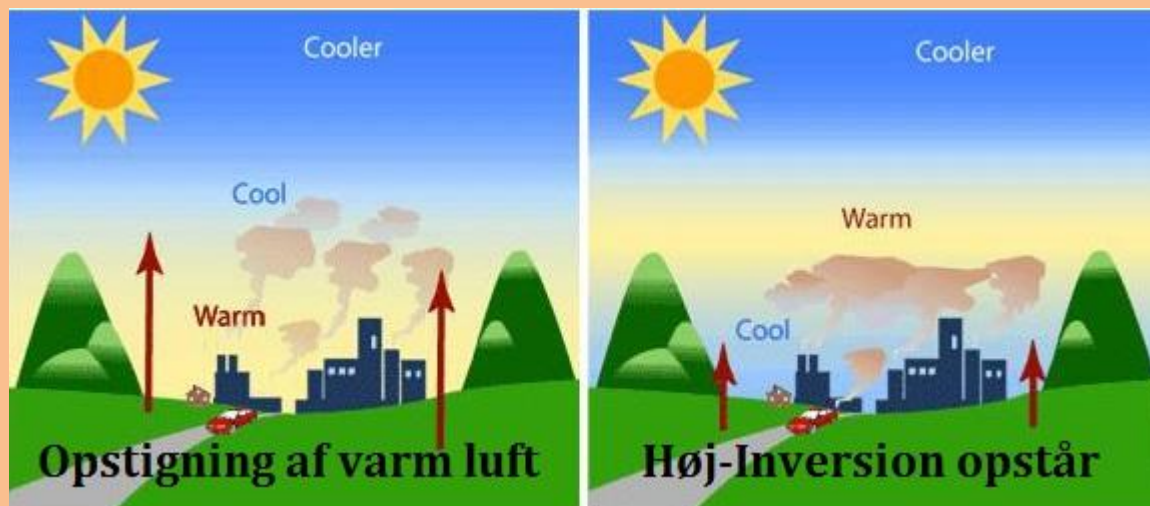
Bundinversion

Denne type Inversion opstår i klare nætter hvor der er en stor udstråling fra jordoverfladen, som derfor hurtigt afkøles. Langsomt spredes afkølingen op efter, men det tager tid og der vil da altid være mest koldt forneden ved jordoverfladen. På illustrationen ses tydeligt de forskellige typer luftlag.

Visuelle tegn: Jordtåge eller "mosekonebryg" - sigten er lav (5-8 km) - let dis i horisonten - relativ høj fugt.



Højinversion



En Højinversion - også kaldet en Frontinversion, dannes når varm luft glider op over en koldere luft. Dette vil skabe et overgangslag mellem den kolde luft nederst og den varmere luft ovenover. Dette kan typisk ske ved eller i et Højtryk. Denne type Inversion findes som regel i de højere luftlag.

Visuelle tegn: En klar nat - dagtemperatur på 25 grader eller over -klar blå himmel - ingen vind.

Inversionernes effekt på duerne

Tager vi først **Højinversionen**, beskriver Ad Schaerlaeckens det udmærket: I stedet for at kredse om slaget, styrer ungerne opad næsten lodret i den blå himmel og forsvinder! Nu har vi fundet ud af, at ved en Højinversion, glider den varme luft opad, hvilket ungerne mærker og bruger, hvorved de kommer hurtigt opad, hvor de til sidst vil møde Inversionslaget, hvor de faktisk bliver "fanget" da de her mister orienteringen. Der er som regel en svag vind i dette Inversionslag, som kan føre ungerne langt væk.

En **Bundinversion** er et langt mere almindeligt vejrphænomen. Normalt sker der det, at duerne lukkes ud før solen har opvarmet luftmasserne og "brændt" Inversionslaget væk. I dette tilfælde kommer duerne op i det varmere Inversionslag lidt oppe, og duerne bliver "fanget" i dette luftlag da de har besvær med at navigere. Er der en luftstrøm i Inversionslaget, vil de fleste duer følge denne indtil de får en pejling, og nogle duer får en hurtig pejling, medes andre bliver ført en del kilometer væk.

Hvorfor duerne mister orienteringen i et Inversionslag, er endnu ikke klarlagt, men at det er sådan er et faktum!

Hvad kan vi gøre?

Af de to typer Inversioner, er Bundinversionen den mest almindelige, og samtidig den der giver flest problemer i afviklingen af vores kapflyvninger. Det at miste unger fra slaget p.g.a. en Højinversion, er en trist oplevelse, men dog heldigvis sjælden.

At vi i vores kapflyvninger har en Bundinversion på spil, kan vi nemt konstatere fx. ved Mellemdistance Sport/Åben, der jo står det samme sted, og i en Region er løsladt med ca. 1 times mellemrum. Nogle gange er hastighederne ens i Sport og Åben, men ved nogle flyvninger er Sport langt nede i hastighed med spredte hjemkomster, hvorimod duerne i Åben kommer fint - ja, nogen gange får nogle slag duer fra Åben før de får duer fra Sport løsladt 1 time før! Her er det en Bundinversion der er på spil, idet Inversionen stadig hænger på slipstedet kl. 6, men oftest er brændt væk af solen kl. 7-8.

Nu er det åbenbart sådan, at duerne i Sport skal ud før "fanden får sko på", men mit personlige råd er, at man sender 2 års og ældre duer med erfaring og gode evner i navigering, og dette skulle garantere en stabil hjemkomst.



En Bundinversion er usynlig, men røgen fra bålet viser hvor Inversionslaget er.